

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 34.

25de august 1895.

21de aarg.

Den fjerde stat

Børneblad.

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstod. I pakker til en adresse paa over 5 eksptr. leeres det for 40 cents, og over 25 eksptr. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. E. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsskolen.

Anden aargang.

Æreogredvite læse.

Den første artikel.

III. Mennesket, dets stabelse og fald.

ABC-klassen: 1 Mos. 1, 27: „Gud skabte mennesket i sit billede; han skabte det i Guds billede; mand og kvinde skabte han dem.“

Katetismus-klassen: Samme som ovenfor og Rom. 5, 18: „Ved ens fald er for dømmelsen kommen over alle mennesker.“

Forklarings-klassen: Samme som ovenfor, Rom. 8, 7 (Sp. 270) og Ef. 4, 22-24 (Sp. 388).

Wink.

Mennesket skabt i Guds billede.

(Bbh. 1 og 2).

Mennesket blev skabt af jord til en evig erindring om, at vi er skab, hvorfor ogsaa det første menneske kaldtes Adam, hvilket betyder „af jord“, jordbarnet, forat vi aldrig skal glemme, hvor forgængeligt legemet og dette jordliv er, og søge det, som hører sjælen og evigheden til.

— „Dg Gud blæste livets aande i dets næse.“
Hvilken høi og edel oprindelse! Sjælen, evighedsbarnet, som er bestemt til i tid og evighed at leve med Gud, den er kommen umiddelbart fra Gud, hvorfor ogsaa Paulus kunde sige: „Vi er Guds fleg.“

— Dine og øren nævnes i artikelen særskilt, fordi de er de vore lemmer, som er mest nødvendige for vort evige vel. Med øinene beskuer jeg Guds herlighed i hans gjerninger og læser jeg i hans bibel.

— Med ørene hører jeg hans saliggjørende ord.

— Diet er legemets vægter og sjælens speil.

— En kejser havde stukket et øie ud paa en af sine hofstjenere. Siden angrede han det; han vilde gjøre det godt igjen og spurgte tjeneren mange gange, hvad han skulde give ham til erstatning. Men den statskars tjener sukkede og sagde bestandig: „Mit øie, herre, giv mig mit

øie tilbage! Det agter jeg høiere end et kongerige.“

— En fattig yngling beklagede sig bitterlig for sin fordoms lærer over, at det gif ham saa rent ilde, at haade denne og hin af hans tidligere skolekammerater havde det langt bedre end han; de havde alt godt i overskud, mens han manglede alt. „Er du da virkelig saa fattig?“ spurgte læreren; „du staar jo her for mig i fuld kraft og sundhed. Denne haand“, tilføjede han, idet han greb hans høire haand, „er kraftig og stiftet til arbejde; vilde du vel miste den for 1000 doll.“ „Gud bevare os“, saade ynglingen, „hvor kunde det falde mig ind?“ „Dg dine øine“, vedblev læreren, „der skuer saa friskt ind i Guds skønne verden, hvor mange penge vil du vel tage for dem? Dg din hørelse, hvorigjennem fuglenes sang og dine venners tale trænger ind til din sjæl, vil du bortbytte disse goder for en konges skatte?“ „Nei visselig ikke“, svarte ynglingen. „Nu“, sagde læreren, „saa klag ikke over, at du er fattig! Du eier jo goder, som overgaar al verdens penge.“

Syndefaldet.

(Bbh. 3).

Mennesket er ligt et fint smykke, som, idet det faldt ned, har mistet edelstenen; bare den kostbare indfatning er tilbage, og endog om den maa vi udraabe: „Hvor er guldet dog blevet forbrunklet!“

— Der er intet menneske, som ikke smager af Adam.

— En ulv er en ulv, om den end ikke endnu har sønderrevet noget faar.

— En dag kom sjælen og legemet i trætte med hverandre, idet de gjensidig beskyldte hinanden for at være skyld i menneskets syndefald og i den elendighed, de begge var i paa grund deraf. Da de slet ikke kunde blive enige, kom de tilsidst overens om, at de vilde forelægge en engel stridsspørgsmaalet og bede ham afgjøre det for dem. Engelen var ogsaa villig og gav følgende svar: En halt og en blind gif en dag sammen til en have. Synet af de skønne, læskende frugter blev snart fristende for den halte. Han talte med den blinde om dem. Ogsaa han fik lyst paa frugterne. Men hvorledes skulde de naa dem? Jo, den halte kryb op paa den blindes skulder, og saaledes lyffedes det ham at hente nogle. Beskamme kom eiermanden og anklagede dem for tyveri. „Jeg“, undskyldte den halte sig, „kunde ikke komme op i træet.“ „Dg jeg“, istemte den blinde, „kunde ikke se frugterne.“ „Nei“, sagde eieren, „men I har begge tilsammen udført tyveriet, og derfor skal I begge straffes.“ I denne lignelse ligger ogsaa svar paa det spørgsmaal: Hvorledes har det sig, at menneskene straffes, naar det jo er djævelen, som har forledet dem til at synde?

Lessons for the Sunday School.

SECOND YEAR.

Thirty-third Lesson.

THE FIRST ARTICLE.

III. Man, his Creation and Fall.

ABC Class: Gen. 1. 27: "God created man in his own image, in the image of God created he him; male and female created he them."

Catechism Class: Same as above and Rom. 5. 18: "By the offence of one judgement came upon all men to condemnation."

Explanation Class: Same as above, Rom. 8. 7.—Qu. 270, and Eph. 4. 22-24.—Qu. 388.

SUGGESTIONS.

Man created in image of God.

(B. H. 1 and 2.)

The notices which the Book of Genesis gives of the period, before the Fall are brief; for the object of Scripture is to make wise unto salvation the race of man as at present situated.

—"God saw, that it was good," all that he had made; and yet all was not accomplished. The temple was built, but the priest was still wanting. A voice was wanted to reply to God, a heart to beat only for him. "And God said, Let us make man in our image!"

—It is the manner of artists to deliberate much and to put themselves to more than ordinary pains about their masterpieces. Man was to be the masterpiece of this visible world, and accordingly God is represented as consulting about so prime a piece: "God said, Let us make man!" whereas all other things were made with a word, "Let there be light," etc.

—Man was not made for earth, but earth for man.

—Theodore Mopwestunes says: "When God created man, his last and best work, it was as if a king, having built a great city and adorned it with many and various works, after he had perfected all, should command a very great and beautiful image of himself to be set up into the midst of the city, to show who was the builder of it."

—The greatest star is that at the little end of the telescope—the star that is looking, not looked at.

—God made the human body, and it is a study for one's whole life. If an undevout astronomer is mad, an undevout physiologist is still madder. The stomach that prepares the body's support; the vessels that distribute the supply; the arteries that take up the food and send it around; the lungs that aerate the all-

nourishing blood; that muscle-engine which, without fireman or engineer, stands night and day pumping and driving a wholesome stream of vital irrigation through the whole system; the nervous system that unites and harmonizes the whole band of organs; the brain that dwells in the dome high above all, like a true royalty.

—Man's body is not man, but man's possession; it is his, it is not he.

—Soul is man's truest self, the man in the man.

—The soul was not made for the body, but the body for the soul, as a box for the jewel.

—The brain is the organ of thought, the instrument of man's mind; but every instrument requires a player, and the player in this case is the soul.

The Fall. (B. H. 3.)

—Bounded in his nature, infinite in his desires, man is a fallen son of God who has a recollection of heaven.

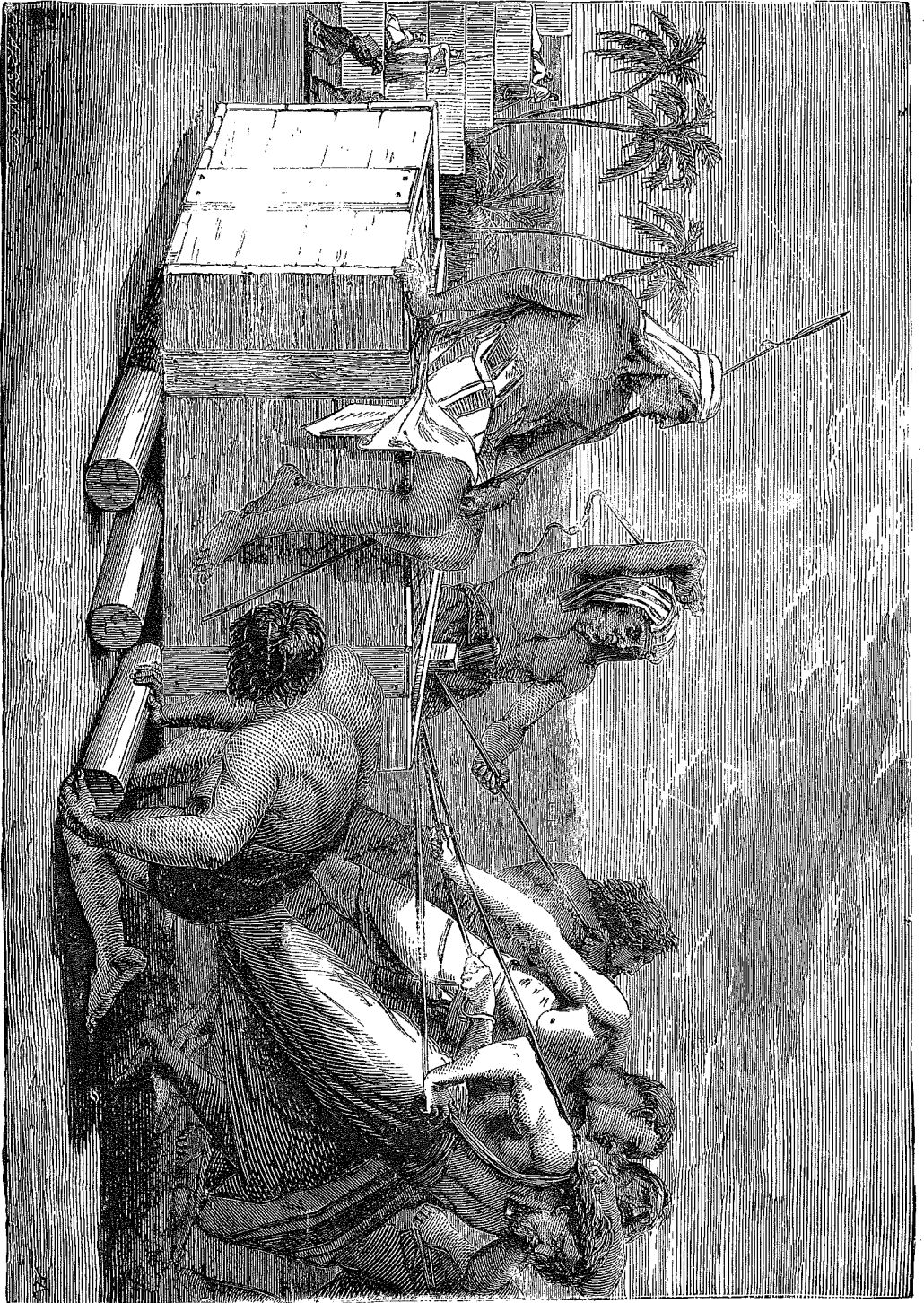
—The tears, the sorrows, the sufferings of men, which we behold on every hand; the conflicts of the whole world which we know, these things make it evident, without other proof, that man is sinful. When a machine is out of order, and the various parts of it grate and grind against each other, it is not necessary to prove to one, who hears the grinding, "It is out of order."

—All those human arts and inventions which all admire are but the relics of an intellect defaced with sin. We admire it now, only as antiquaries do a piece of old coin, for the stamp it once bore, and not for those vanishing lineaments that remain upon it at present. And certainly that must needs have been very glorious, the decays of which are so admirable. He that is comely when old and decrepit, surely was very beautiful when he was young. A great great philosopher like Aristotle was but the rubbish of Adam; a beautiful city like Athens was but the rudiments of paradise.

—In some respects manifestly made for a sphere higher than he fills, man appears to us like a creature of the air which a cruel hand has stripped of its silken wings. How painfully he resembles this hopeless object which has just fallen on the pages of a book which we read by the light of a gas jet on a summer evening. It retains the wish, but has lost the power to fly. Allured by the glare of the light it has brushed the flame, and, dropping with a heavy fall, now crawls wingless across the leaf and seeks the finger of mercy to end its misery.

—That the fact of man's sinfulness was evident also to the heathens, we can see from the following two lines of the old pagan poet, Ovid; "I see, what is good, and I approve of it, but I follow the evil;" and,

"We strive against the forbidden and always desire what is denied."

Saueel i treibom i Ægypten.

En spiller fig.

Taterbarnet.

(Fortsættelse.)

Bis alle de tilstedeværende havde tænkt paa samme maade, kunde det have seet ilde ud for Mirjam; i gamle dage vilde man kanske have druknet hende som en helv eller brændt hende. Men om folk nutildags ikke er istand til saadan grusomhed, saa er affkyen med taterfolket dog ofte stor, og i det selskab, som var forsamlet paa Fugleskog, var der ialfald neppe en, som ikke delte denne affky.

Paa hjemmeien talte gjefterne ikke om andet end Mirjam. „Hvem skulde kunne have tænkt noget saadant! — At de fromme søstre vilde have sendt et saadant barn til et agtværdigt hus! — Jeg har altid haft mistanke til hende; der har altid været noget rart ved hende! — Vil Fiskers have hende længere i huset? — Tænk om hun bringer en eller anden ulykke over dem! Na, saadant er vel bare overtro; men hun kunde gjerne sinde paa hemmelig at lukke ind hele taterfølget! — Det er at haabe, at Klaus Fisker hver aften tager sig en rundtur om gaarden og ser godt efter, og at han faar hende tilbage til klosteret saa snart som muligt.“

Saaledes snakkede naboerne sammen, og madam Fisker tænkte ogsaa om aftenen virkelig paa snarest muligt at faa hende tilbage til klosteret; men da hun om morgenen saa hende med sin sedvanlige slid udsøre sit arbejde, forandrede hun atter sin mening. Selv om hun havde taterblod i sine aarer, saa var hun vel ialfald døbt! Og hvorfra skulde hun i farten faa en anden pige, som var ligesaa flint. Forpaktertonen besluttede sig som følge heraf til at beholde hende endnu en stund.

Hun og hendes mand behandlede ogsaa Mirjam paa samme maade som før; men de øvrige i huset undlod ikke at lade hende føle sin foragt. Kaspar betragtede hende næsten, som om hun skulde være den onde selv, og det lyktes ham ogsaa snart at faa den tykke Kathrine til at være af samme mening. Frits havde gaaet paa ordentlig skole og var ikke saa overtroisk, men var alligevel ræd for hende; han syntes ikke længere det var sikkert paa gaarden. Der drog ofte taterfølger gjennem skoven, for hvem man ikke

omhyggelig nok kunde stænge døren. Den skjønne Anette værdigede knapt Mirjam et blik, og selv Grete satte op et andet ansigt. Hun vilde vistnok gjerne, at taterpigens skulde lege med hende, men mente sig berettiget til at behandle hende som slavinde.

Der skulde større taalmodighed til end den, Mirjam var i besiddelse af, for at taale alt dette. Hendes stadige tanke var, hvorledes hun kunde faa gjort en ende paa dette utaalelige liv. Skulde hun beklage sig for søster Marie? Hvad vilde det hjælpe? I høiden vilde hun derved opnaa at faa en anden tjeneste, hvor snart den samme elendighed vilde begynde. O, hvor hun længtede tilbage til Grünfeld, til Johan Kapsel og Fridoline og mor Lisbet! Hos dem havde hun vistnok faaet saa mangen tilrettevisning, men ogsaa ros, naar man var tilfreds med hende. Hvor bittert angrede hun nu, at hun havde lønnet disse bra menneffer saa flet for al deres godhed! Var hun ikke reist fra dem, uden med et ord at takke dem eller med et eneste ord bede om tilgivelse? Hun havde ikke villet høre sig under deres vilje, og nu var hun til gjengæld dømt til en ti gange tungere lydighed uden at faa høre et hjærtligt eller rosende ord. Straffen var tung, men retfærdig, det sølte Mirjam i sit inderste hjerte, og tusende gange bad hun Gud om, at han maatte tilgive og hjælpe hende ud af denne elendighed.

Bludselig kom hun til at tænke paa, at hun kunde skrive til fru Helman; den elskelige gamle dame vilde have medlidenshed med hende og hjælpe hende. Frygtfomt bad hun forpakteren en dag, han skulde til hende, om at kjøbe pen, blæk og papir til hende.

„Nei se, se!“ udbrød Anette spottende. „Kan virkelig ogsaa en taterpige skrive? Men hvad? En besværgelse af de onde aander? Et middel til at finde skatte eller i anden henseende paafalde de onde aanders hjælp?“

„Jeg skal skrive et brev“, sagde Mirjam, idet hun sendte den anden et lynende blik.

„Et brev“, spottede Anette, „formodentlig til din stammes store trolldmand, forat han skal forhæse gaard og grund paa Fugleskog?“

Mirjam trak foragtelig paa skuldrene. „Vil De være saa venlig at kjøbe disse ting til mig?“ spurgte hun forpakteren, idet hun vendte ryggen til den ondskabsfulde spottefugl. „Jeg vil gjerne sende en nyhaarshilsen til fru Helman, mor til doktoren i Freital.

Hun har lært mig at læse og skrive og vist mig saa megen godhed."

"Det er smukt af dig, at du endnu tænker paa hende, synes jeg", svarte forfatteren med et venligt nik. "Min kone vil laane dig papir og blæk. Skriv dit brev straks, saa skal jeg tage det med idag og levere det paa posthuset."

Forfatterkonen gjorde vistnok endel indvendinger, da hun skulde bringe Mirjam disse sjelden benyttede sager og mente, at hun ikke havde tid til at skrive nu; men hun vovede dog ikke at modstætte sig sin mands bestemte vilje. Med ikke liden møje fik Mirjam skrevet sit brev, og forfatteren fik det i sin lomme med løfte om at bringe det paa posthuset. Da han allerede havde sat sig i vognen — bag sig havde han nogle strigende griseunger, som han skulde sælge — saa han til sin overrækkelse sin kone komme ud med en stor lommet spundet hør paa armen; hun vilde være med og bad ham holde bundten, mens hun gik op i vognen. "Hvad, skal du med idag?" spurgte han. "Og hvad vil du med høren? Du vilde jo først lade den være ud paa vaarkanten."

"Jeg har ombestemt mig", svarte hun noget knubben. "Jeg har brug for nogle haandklæder og kan ikke vente længe."

Forfatteren fandt formodentlig, at hans kone havde ret; han kom ialfald ikke med nogen indvending, men bad blot Kaspar at blive hjemme, forat det ikke skulde blive for tungt læs. Neppe var imidlertid vognen kommen saa langt, at den ikke kunde sees fra huset, før madam Fischer uden videre trak brevet frem af sin mands lomme og forsigtig begyndte at aabne konvolutten.

"Hvad er det, du gjør?" spurgte hendes mand ærgerlig. "Det er jo den lilles brev."

"Ja netop! Jeg har lyst til at vide, hvad hun har at sige den gamle dame. Indeholder det intet andet end nyaarsønsker, — godt, saa klæber jeg det atter til og sender det afsted; men er det saa, at hun klager over, hvorledes hun har det hos os og beder, at man skal hente hende bort, saa vil jeg ikke tillade saadant. Damen kunde jo gjerne tro, at der var noget sandt i, at hun blev slet behandlet, og søge en anden tjeneste for hende."

"Men er det da ikke sandt, at du hele dagen stjælder hende ud for 'dovenpels', en unyttig ting', 'tossemalene' og lignende? Jeg

synes, du bare maatte være glad ved at blive hende kvit."

"Hvis man ikke bestandig var efter sine tjenestefolk og lod dem saa høre lidt sterke udtryk, vilde de tilslut søgne ind under sit arbejde. Den lille kan ligesom enhver anden være doven engang imellem, men hvad hun gjør, gjør hun ordentlig; hun har forstand for fire. De børn, man faar i tjeneste fra klosteret, har ellers ingen forstand paa ordentligt arbejde, og man maa forklare en ting mindst ti gange for dem. Alligevel tager man dem, fordi man faar dem saa billig. Men naar man engang har faaet en, som duer noget, vilde det være dumt, hvis man lod hende reise igjen."

Med disse ord aabnede hun brevet og begyndte at læse. Hendes ansigt blev mere og mere mørkt, mens hun læste. "Natur- ligvis", udbrød hun, "ganste som jeg tænkte. Hun føler sig høist ulykkelig hos os og kommer med en rækte selbbebreidelser for sin slette opførsel mod en vis mor Lisbet samt beder fru Helman om at skaffe hende dennes tilgivelse. Hvis denne mor Lisbet vil tilgive hende, er hun villig til at arbejde for hende fra tidlig om morgenen til sent paa aftenen o. s. v. Dernæst endel forsikringer om, hvorledes hun holder af alle mennesker derborte, og løfte om for fremtiden at opføre sig mønsterværdig. Nei dette brev skal ikke komme i posten."

Dermed tog forfatterkonen brevet, hvori Mirjam havde udøst sit hele hjerte, rev det i bitte smaa stykker, som hun lod vinden blæse til alle kanter. (Fortsættes.)

Hurtighed, naar man vil gjøre godt. Hurtig maa haanden være, dersom den skal gjøre et indtryk paa det smeltede voks. Lad vokset blive koldt, og du vil forgjæves trykke seglet paa det; det vil blive haardt og koldt inden nogle faa minutter; lad derfor arbeidet hurtig blive gjort. Naar et menneskes hjerte er smeltet ved ordets forkyndelse eller ved sygdom eller ved tabet af hjære, burde de troende være ivrige til at bringe sandheden til et saadant beredt sind. Saadanne leiligheder hør gribes med hellig iver. Kjender du til saadant, hjære ven? Dersom du elsker den Herre Jesus, saa skynd dig med stemplet, før vokset bliver koldt. — [Spurgeon.

Israel i trældom i Ægypten.

(Med billede.)

Ægypten var Abrahams efterkommere blevne til et helt folk. Blot 70 havde de været i antal, da de drog berned, men Guds velsignelse havde hvilet over dem, og Guds forjættelse til Abraham, at hans efterkommere skulde blive talrige som havets sand, begyndte at opfyldes.

Men da kom der en ny konge over Ægypten, og han vidste ikke noget om alt det, som Josef havde gjort for hans land. Han blev bange, da han saa, hvor talrig Israel var bleven; han tænkte: Kanste de vil forene sig med vore fiender og blive farlige for os. Og saa besluttede han at gøre dem til et trællefolk.

De stakfels israellter maatte nu slide og slæbe for den ægyptiske konge; sent og tidlig maatte de udføre byggearbejde for ham. Dog dette var noget, som Gud allerede for lang tid siden havde forudsiget. Engang i tiden havde han nemlig talt saa til Abraham: „Vide skal du, at din aftom skal worde fremmed i et land, som ikke er deres, og de skulde tjene dem, og disse skulle plage dem i 400 aar“ (1 Mos. 15, 13).

So mere ægypterne plagede Israels børn, desto talrigere blev dog det undertrykte folk, og mere og mere bange blev Farao for dem. Israel var Guds folk og ham, den almægtige Gud, nyttede det ikke Farao at troble.

Allerede til Abraham havde Gud forjættet, at hans efterkommere atter skulde gaa ud af sit trældoms land med meget gods. Vi ved, hvorledes denne forjættelse snart skulde blive opfyldt; snart skulde de med Moses i sin spidse forlade sit trældoms land.

Ja, hvad Gud har sagt, det gaar ogsaa i opfyldelse. Vær sikker paa det! Ogsaa til dig har han sagt: Kom til mig og vær mit barn, og du skal engang saa ho i den herlige himmelholtig. Men til dig har han samttidig sagt: Kommer du ikke, da ve dig, ondt skal du da saa det i al evighed i helvedes pine. Du kan være sikker paa, at det vil gaa i opfyldelse. Hans ord staar fast.

O, hør dog hans raab, modtag hans venlige indbydelse. Bliv ikke tilbage i syndens Ægypten, men følg med paa vandringen til det himmelske Kanaan.

Hun speiler sig.

(Med billede.)

Sofie har seet sig i speilet mere end Tén gang, ja desværre saa ofte, at hun synes, at det er morsomt at se, hvor pen hun er. Men hendes overraskelse bestaar i, at hun pludselig har opdaget, at det gik an at speile sig i det blanke dæffel. Det var noget nyt! O, hvor morsomt! Hun lader haade dukken og de andre leger ligge for rigtig at kunne benytte det nye speil. Ja, det er jo morsomt, men vogt dig, Sofie, at du ikke bliver en af de smaapiger, som stadig gaar og speiler sig og beundrer sig selv; thi det er ingen heldig egenstak hos en pige.

Nogle levergler.

1. Vær høflig og venlig mod alle. Søf-
lighed koster intet.
2. Svar freidig og bestemt, naar nogen
tiltaler dig.
3. Reis dig og giv plads for en ældre.
4. Vink altid først paa døren, naar du
skal ind til en fremmed.
5. Ingen maa gaa ind i et værelse med
hat eller hue paa.
6. Vend aldrig ryggen til de tilstedevæ-
rende, idet du gaar ud af døren.
7. Tag hat eller hue ordentlig af, naar
du hilser paa nogen.
8. Kast ikke dine klæder omkring i væ-
relset; hav en bestemt plads for alting.
9. Skryt ikke af dig selv. Selvors stinker.

Opl. paa gaaderne i nr. 32.

1. Taagebur.
2. Roen — Neapel — Velle — Laplata — Si-
cilien — Spanien — Konstantinopel.